

Vlaamse overheid
Koning Albert II-laan 35 bus 37
1030 BRUSSEL
www.zorg-en-gezondheid.be

Aan de directies en verantwoordelijke
beheersinstanties van de woonzorgcentra en
centra voor kortverblijf type 1 in Vlaanderen

uw bericht van	uw kenmerk	ons kenmerk	bijlagen
-	-	ZG/WZ	-
vragen naar/e-mail		telefoonnummer	datum
ouderenzorg@vlaanderen.be		02 553 35 79	5/11/2020

Tijdelijke maatregel Covid-19 – mogelijkheid tot inwonen van mantelzorgers in een woonzorgcentrum of centrum voor kortverblijf type 1

Geachte voorzitter,
Geachte directie,

Met de update van 28 oktober 2020 werden de bijkomende maatregelen van de Vlaamse Regering van 27 oktober 2020 om de verdere verspreiding van het corona-virus tegen te gaan, toegelicht.

In deze update werd ook de mogelijkheid opgenomen om **mantelzorgers tijdelijk te laten inwonen** binnen de erkende capaciteit van een woonzorgcentrum of centrum voor kortverblijf type 1. De mogelijkheid voor zelfredzame mantelzorgers om tijdelijk in het woonzorgcentrum te komen wonen, bestaat al langer. De vigerende regelgeving voorziet in de aanmelding van woongelegenheden voor het verblijf van zelfredzame personen buiten de erkende capaciteit.

Onder druk van het toenemend aantal covid-19- patiënten in de ziekenhuizen krijgen woonzorgcentra meer en meer doorstroomvragen vanuit de sociale dienst van ziekenhuizen. Ziekenhuizen zijn er momenteel op gericht om capaciteit vrij te maken voor covid-zorg. Om de zorg voor COVID-19 patiënten te beperken en capaciteit in de ziekenhuizen te vrijwaren, heeft de Vlaamse Regering op 30 oktober beslist om in eerste plaats de erkende centra voor herstelverblijf in te schakelen alsook de Vlaams erkende revalidatieziekenhuizen en niet de woonzorgcentra. Uiteraard kunnen ouderen er ook voor kiezen om na een ziekenhuisverblijf hun intrek te nemen in een woonzorgcentrum. Vanuit het

Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid willen we onderstrepen dat het woonzorgcentrum in staat moet zijn om cohortzorg te organiseren, indien er ouderen met covid-besmetting worden opgenomen. Indien er te veel personeelsuitval is of er andere organisatorische redenen zijn die kwalitatieve covid-zorg beletten, raden we af om ouderen met covid-besmetting op te nemen in het woonzorgcentrum. Indien men de opname van een covid-patiënt toch overweegt, dan dient hierover te worden afgestemd met de CRA, het ziekenhuis en de betrokken huisarts (cfr. richtlijnen).

Om, in deze moeilijke periode, de mogelijkheden voor mantelzorgers om hun partner, familielid of naaste bij te staan en te ondersteunen, verder te verbreden is volgende tijdelijke regeling van kracht omtrent de opname van mantelzorgers.:

1. Voorwaarden voor de opname van een mantelzorger.
  - a. deze tijdelijke regeling is enkel van toepassing voor woonzorgcentra en centra voor kortverblijf type 1;
  - b. deze tijdelijke regeling valt buiten de regelgeving inzake het aanmelden van woongelegenheden voor zelfredzame personen, zoals bepaald in het besluit van 10 november 2017 over de woongelegenheden voor zelfredzame personen;
  - c. een woonzorgcentrum kan een mantelzorger tijdelijk laten inwonen in een leegstaande kamer of, indien dit qua infrastructuur en veiligheid verantwoord is, laten inwonen op de kamer van de partner, familielid of naaste;
  - d. het woonzorgcentrum maakt hiertoe een overeenkomst op met de mantelzorger waarin duidelijke afspraken worden gemaakt over de kostprijs, duurtijd van de overeenkomst, opzegperiode en eventuele andere modaliteiten;
  - e. we rekenen erop dat het woonzorgcentrum voor een bewoner voor wie een (tijdelijk) inwonende mantelzorger in het woonzorgcentrum aanwezig is, de reguliere zorg- en dienstverlening op dezelfde kwaliteitsvolle manier verderzet. De (tijdelijk) inwonende mantelzorger kan de reguliere zorg en dienstverlening wel ondersteunen maar neemt deze niet over.
2. Registratie
  - a. Een tijdelijk inwonende mantelzorger (onder deze regeling) wordt niet aangemeld en niet gefactureerd in het raam van de VSB-financiering. De ingezette woongelegenheden blijft als "leegstaand" geregistreerd.
  - b. De (tijdelijk) inwonende mantelzorger wordt wel geregistreerd in het eLoket. Deze registratie zal maandelijks moeten worden meegedeeld in het formulier waarin de aanwezigheidsdagen in het kader van de COVID-compensaties worden opgevraagd. U zal dit de eerste maal moeten meedelen in het formulier voor november dat vanaf 1 december 2020 beschikbaar wordt gesteld. In dit formulier zal een apart veld worden voorzien waarin u de som van het aantal dagen meedeelt dat tijdelijk inwonende mantelzorgers onder deze regeling in uw voorziening verbleven. Dit veld heeft géén impact op de financiering maar dient louter voor beleidsmatige rapportage.
3. Financiering via de compensatieregeling
  - a. We verwijzen naar de brief TFO/2020/23 voor wat betreft de compensatiemaatregelen COVID-19 van 1 oktober 2020 tot en met 31 maart 2021.
  - b. Zoals bepaald in de compensatieregeling voor verminderde bezetting ontvangt het woonzorgcentrum een continuïteitsborg gebaseerd op het aantal aanwezigheidsdagen die via het eLoket worden meegedeeld. Bij een verminderde bezetting omwille van covid-19 zal het woonzorgcentrum een compensatie ontvangen voor zowel 100% van de basistegemoetkoming voor zorg als 80% van de gewogen gemiddelde dagprijs op 1 mei 2020, met een maximum van 80% van 72,07 Euro. Het maximaal aantal woongelegenheden

- waarvoor een continuïteitsborg in aanmerking komt, is beperkt tot 20% van de erkende capaciteit.
- c. Het woonzorgcentrum kan aan de tijdelijk inwonende mantelzorg (onder deze regeling) een bijdrage in de leef- en woonkosten vragen van maximaal 20% van de gehanteerde dagprijs voor het ingenomen kamertype. Daarbovenop kan het woonzorgcentrum eventuele supplementen aanrekenen. Bijvoorbeeld indien de dagprijs voor eenpersoonskamer 62,80€ bedraagt, rekent het woonzorgcentrum aan de inwonende mantelzorg per dag een dagprijs van maximum 12,56€ aan.
4. Gelet op de huidige epidemiologische situatie worden volgende maatregelen gevolgd:
    - a. bij opname van een mantelzorg in een woonzorgcentrum met het oog op een (tijdelijk) verblijf, gelden dezelfde regels als voor opname van een nieuwe bewoner (Zie: "(Tijdelijke) maatregelen COVID-19 ouderenzorg (22 oktober 2020)" onder 4.2.. Opnames);
    - b. tijdens het (tijdelijk) verblijf in het woonzorgcentrum zijn voor de inwonende mantelzorgers dezelfde regels van toepassing als voor de bewoners o.a. inzake het respecteren van hygiënemaatregelen, verlaten van de voorziening, enz.;
    - c. het (tijdelijk) verblijf is steeds voor een aaneengesloten periode. Zo is bijvoorbeeld enkel verblijf in het woonzorgcentrum tijdens het weekend of gedurende bepaalde dagen van de week géén mogelijkheid.
  5. Inzet van de (tijdelijk) inwonende mantelzorgers in een woonzorgcentrum als vrijwilliger:
    - a. het opnemen van taken als vrijwilliger door een (tijdelijk) inwonende mantelzorg mag geen verplichting zijn voor die mantelzorg;
    - b. net als voor andere vrijwilligers, is het aan het woonzorgcentrum om in te schatten of er voldoende mogelijkheden zijn inzake omkadering en ondersteuning van de (tijdelijk) inwonende mantelzorg die als vrijwilliger taken opneemt.
    - c. zodra een - al dan niet inwonende - mantelzorg taken opneemt als vrijwilliger, zijn de bepalingen uit het Vlaams Decreet Vrijwilligerswerk van toepassing (zie <https://www.vlaanderen.vrijwilligt.be/vlaams-decreet-vrijwilligerswerk/>). In deze bijzondere context is het van groot belang voor alle betrokken partijen om in de afsprakennota duidelijke afspraken vast te leggen over de aard, de duur en de frequentie van het vrijwilligerswerk en te zorgen voor de nodige verzekeringen;
    - d. inzake de taken moet er rekening worden gehouden met die taken die voorbehouden zijn aan zorg- en verpleegkundigen (wet op de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen);
    - e. Specifieke richtlijnen inzake COVID-19:
      - o de inzet van mantelzorgers als vrijwilliger kan enkel mits naleving van de hygiënevoorschriften en duidelijke werkafspraken. Voor deze personen gelden dezelfde maatregelen als voor alle andere medewerkers, stagiairs, ...;
      - o het is de verantwoordelijkheid van de voorziening om hen goed te informeren over de hygiënemaatregelen, werkvoorschriften, procedures, ... in de voorziening en hen - zoals aan de eigen medewerkers - de nodige persoonlijke beschermingsmiddelen ter beschikking te stellen opdat zij in veilige omstandigheden hun taken kunnen uitvoeren;
      - o het werken als vrijwilliger vraagt van de mantelzorg eenzelfde engagement als van medewerkers inzake het naleven van de nationale en lokale bepalingen (buiten het woonzorgcentrum) en het handhaven van de richtlijnen inzake nauwe contacten.

We rekenen op de verantwoordelijkheidszin en professionaliteit van de woonzorgcentra en centra voor kortverblijf type 1 om, in het raam van deze tijdelijke regeling, aan mantelzorgers een kwaliteitsvolle woonomgeving aan te bieden en tegelijkertijd de nodige voorzichtigheid aan de dag te leggen om (verdere) verspreiding van COVID-19 te voorkomen.

Ik wil u en al uw medewerkers langs deze weg oprecht danken voor alle medewerking en de aanhoudende inspanningen die jullie als zorgorganisatie leveren.

Met vriendelijke groeten,

Dirk DEWOLF
Administrateur-generaal